

**Varde
Kommune**

Varde Kommune
Bytoften 2
6800 Varde

Att.: Naturcenteret, Rikke Nielsen

Teknik og Miljø
Bytoften 2, 6800 Varde

5. august 2026

Nanna Brande-Lavridsen
Direkte tlf.: 79946181
E-mail: nbra@varde.dk

Ændret dispensation efter naturbeskyttelsesloven og tilladelse efter planloven til etablering af vådområdeprojekt Roushøje

Journalnr.: 9437402
Sagsnr.: GEO-2026-05374

Varde Kommunes projektgruppe har søgt om at etablere et 57 ha stort vådområdeprojekt ved Roushøje.

Varde kommune udsendt en dispensation til etablering af vådområdeprojektet den 23. juli 2026 som hermed tilbagetrækkes da der var sat vilkår til den fremtidige drift af arealet og ikke kun vilkår til etableringen af projektet som dispensation omhandler. Denne dispensation træder i stedet for dispensationen dateret 23. juli 2026.

Projektområdet omfatter 12g, 1n, 5p, 13e, 4s, 1h, 11q, 1g, 1f, 7m, 11d, 1c, 6v og 4x Roushøje By, Grimstrup. Projektområdet ligger i landzone i Varde Kommune, ca. 9 km sydøst for Varde centrum, og syd og øst for Roushøje By. Der er to lodsejer indenfor projektområdet.

Projektet medfører en tilstandsændring i beskyttede naturtyper inden for projektområdet og kræver derfor en dispensation efter naturbeskyttelsesloven § 65, stk. 2 jf. § 3, stk. 2¹.

I forbindelse med projektet skal der laves tre skrab på henholdsvis 495 m² (S1), 670 m² (S2) og 2238 m² (S3) (Se figur 1). Det er en terrænændring, som kræver en landzonetilladelse jf. planloven² § 35, stk. 1.

¹ Lov om naturbeskyttelse, LBK nr. 927 af 28.06.2024

² Lov om planlægning, LBK nr. 572 af 29.05.2024

Postadresse:
Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

Figur 1 fra ansøgningen: Anlægstiltag med lukning af grøfter og dræn, etablering af fordeleerrunder, omlægning af vandløb, skrab og sikringstiltag mm.

Det primære formål med vådområdeprojektet ved Roussthøje er at reducere udledningen af kvælstof til Vadehavet og udledningen af CO₂ til atmosfæren. Som et led i projektet ønskes der at skabe naturlig hydrologi og forbedre vandmiljøet, fremme naturkvaliteten, samt at skabe økologisk sammenhæng og robusthed. Dette sker gennem opfyldning af grøfter, fjernelse af dræn og drænbrønde, samt genslyngning af vandløb inden for projektområdet. Yderligere beskrivelse kan læses i ansøgningsmaterialet og projektbeskrivelsen som er vedlagt som bilag.

Varde Kommunes afgørelse

Varde Kommune giver hermed dispensation efter naturbeskyttelsesloven og tilladelse efter planloven til at etablere vådområde Roussthøje.

Placeringen fremgår af vedlagte projektbeskrivelse.

Det forudsættes, at projektet gennemføres som beskrevet i projektbeskrivelsen (se bilag). Denne § 3 dispensation meddeles på vilkår af, at projektet etableres og efterfølgende opretholdes i overensstemmelse med de rådighedsindskrænkninger og forpligtelser, der tinglyses på de berørte ejendomme som led i vådområdeprojektets realisering. De tinglyste punkter fremgår i bekendtgørelse nr. 13 af 13.01.2025 om tilskud til vand- og klimaprojekter 2024 og 2025, § 21, stk. 2³.

³ Bekendtgørelse om tilskud til vand- og klimaprojekter 2024 og 2025, BEG nr. 13 af 13.01.2025

Dispensationen efter naturbeskyttelsesloven er givet på følgende vilkår:

1. Projektet skal udføres som beskrevet i ansøgningen og projektbeskrivelsen.
2. Anlægsarbejdet skal udføres i en tør periode i august-november.
3. Anlægsarbejdet skal foretages på en sådan måde, at der ikke opstår varige spor i de beskyttede naturtyper. Hvis der er risiko for varige spor i terrænet i forbindelse med arbejdet, på grund af fugtige forhold, skal der benyttes køreplader/madrasser.
4. Der må ikke efterlades materiale fra de opgravede drænbrønde, eller andet materiale, i de beskyttede naturtyper. Alt materiale skal bortskaffes efter gældende lovgivning.
5. Renden til det lukkede rør (D4) skal ved retablering tildækkes med det opgravede materiale, og der må ikke anvendes andre råstoffer til opfyldning. Vækstlaget skal aftages særskilt og pålægges øverst ved retableringen.

Disse vilkår er stillet for at sikre, at indgrebet udføres så skånsomt som muligt, så de biologiske og landskabelige værdier i området sikres.

Tilladelsen efter planloven er givet på følgende vilkår:

6. Skrabene skal tilpasses landskabsformerne og anlægges med et varieret forløb.
7. Skrabene må have en maksimal dybde på 50 cm.
8. Skrabene skal anlægges med jævnt skrående bund og bredder. På 40 % af strækningen må hældningen højst være 1:5, mens hældningen på de resterende 60 % skal ligge mellem 1:7 og 1:10.
9. Der må ikke udsættes fisk, krebs eller ænder. Der må heller ikke opstilles andehuse, fasangårde eller nogen form for hegn bortset fra kreaturhegn.
10. Der må ikke udlægges foder i eller ved skrabene. Der må heller ikke kalkes eller lignende.

Disse vilkår er stillet for at sikre, at skrabene er tilpasset landskabet og bliver et godt levested for planter og dyr.

Baggrund

Varde Kommune har truffet afgørelsen på baggrund af følgende oplysninger og vurdering:

Projektområdet omfatter 57 ha lavbundslande. Området består af 15,94 ha vejledende registreret beskyttet natur jf. Naturbeskyttelsesloven⁴. De resterende hektar er landbrugsarealer bestående af permanente græsarealer eller omdriftsarealer, der i dag delvist afgræsses eller dyrkes. Mere end 25 procent af arealet udgøres af tørvejord. Området er grøftet og drænet.

⁴ LBG nr. 927 af 28/06/2024 (Naturbeskyttelsesloven §3).

I projektområdet ligger et åbent privat vandløb som har start i projektområdets nordlige kant, og har udløb i Gunderup Bæk. Vandløbet fødes af tag- og overfladevand. Vandløbet løber forbi en beskyttet mose, som afvandes. Der er flere åbne grøfter og dræn som afvander de beskyttede naturtyper i projektområdet. Som anlægstiltag i vådområdeprojektet vil de fleste af disse grøfter og dræn lukkes og et dræn omlægges til et lukket rør.

Anlægstiltag:

Anlægstiltagene i projektbeskrivelsen opdeles i henholdsvis anlægstiltag og sikringstiltag. Anlægstiltag omfatter de fysiske anlægselementer, der etableres inden for projektområdet som led i projektets gennemførelse og har til formål at genskabe den naturlige hydrologi. Sikringstiltag etableres udelukkende med henblik på at sikre, at den eksisterende afvandingstilstand uden for projektområdet ikke påvirkes i forbindelse med projektets udførelse.

Ved samtidig at sikre, at der ikke fremadrettet tilføres næringsrigt drænvand direkte til naturområderne og vandløbene, skabes gode forudsætninger for at naturlige eng- og mosearter vil fastholdes og brede sig i området.

Den anlægstekniske del i Rousthøje projektet (Figur 1) består af følgende delelementer:

1. Lukning af interne dræn
2. Lukning af interne grøfter
3. Håndtering af udefrakommende dræn og grøfter
4. Etablering af skrab
5. Omlægning af vandløb
6. Opbygning af ny adgangsvej
7. Sikringsgrøfter, -dræn og -rør
8. Afsluttende arbejder

Grøfterne prioriteres at fyldes op i deres fulde længde med materiale, der udgraves inden for projektområdet, blandt andet fra skrabene, og fra de balker der ligger langs grøfterne. Genopfyldningen af både grøfter og brønde reducerer den direkte drænen effekt på de omkringliggende lavbundsarealer og sikrer samtidig en mere direkte hydraulisk forbindelse til naturarealerne, når grundvandsstanden står højt.

Interne grøfter og dræn

Der er 12 stk. interne grøfter og 6 stk. interne dræn inden for projektområdet. Dræn afbrydes ved udløb, og brønde samt ca. 10 m drænledning på hver side opgraves og opfyldes med jord. Dræn, der forløber gennem § 3-beskyttet natur, afbrydes desuden ca. 10 m uden for naturområdet. Grøfter lukkes så vidt muligt i hele deres forløb eller som minimum ved udløb og sammenløb. Udløb til vandløb lukkes med komprimeret jord for at reducere risikoen for erosion.

Det er muligvis yderligere tre interne dræn på matrikel 7m, Rousthøje By, Grimstrup. Disse er ikke fundet ved opmåling i forbindelse med projektet, eller oplyst af lodsejer af jorden, men tegn herpå kan ses på historiske luftfotos. Dette dræningssystem eftersøges ifm. anlægsarbejdet. Såfremt, der eksisterer yderligere interne dræn knuses disse som beskrevet ovenfor, og ved udløb til Roust Møllebæk.

Udefrakommende dræn og grøfter

Seks dræn og grøfter leder vand ind i projektområdet. Fem af disse vil føres på terræn via fordelerrender, og nogle i skrab. Det eksisterende drænsystem afbrydes ved opgravning af brønde og ledninger, mens resterende dele efterlades afkoblet i jorden. Dræn gennem § 3-beskyttet natur afbrydes desuden ca. 10 m før naturområdet. Ved projektgrænsen etableres brønde, hvorfra vandet ledes gennem korte rør til fordelerrender. For at reducere erosion og tilbageholde næringsstoffer etableres skrab ved fordelerrendernes udløb.

Dræn D4 kan af hensyn til terrænforhold, drændybde og § 3-beskyttet natur ikke føres på terræn. Dette dræn omlægges derfor til et lukket rør, så det fremover ikke bidrager til afvanding af mosen. Den nye lukkede rørledning placeres i det eksisterende tracé. Herved kan den nuværende drænledning fjernes i sin helhed, hvorved dens samlede drænenende effekt ophører.

Nye anlæg

Der etableres tre skrab uden for de § 3-beskyttede arealer. Skrabene fordeler drænvandet, reducerer vandhastigheden og fremmer næringsstofoptagelsen, og mindsker herved næringsbelastningen i de naturbeskyttede områder. De udformes med flade anlæg og et naturligt udseende.

Omlægning af vandløb

Det private vandløb omlægges fra den eksisterende gravede grøft til et mere naturligt forløb gennem området med henblik på at forbedre den hydrologiske sammenhæng og styrke vandløbets kontakt med de omkringliggende arealer. Omlægningen sker på agerjord i omdrift. Grøften afvander i dag et § 3-beskyttet moseområde, men da det omlagte vandløb får udløb samme sted som det eksisterende, ændres afvandingsforholdene ikke i den nedstrøms beliggende beskyttede natur eller ved det § 3-beskyttede vandløb.

Ved arbejdets afslutning sørges der for, at alt overskudsmateriale fjernes, at projektarealerne efterlades uden kørespor, og at berørte veje reetableres.

Naturværdier i projektområdet:

Der er registreret 15,94 ha (30,5%) beskyttet natur, jf.

Naturbeskyttelsesloven⁵ § 3, i projektområdet. Heraf er 11,46 ha eng, 4,28 ha mose og 0,20 ha søer (tre mindre søer). Gunderup Bæk og Roust Møllebæk er § 3-beskyttede vandløb.

⁵ LBG nr. 927 af 28/06/2024 (Naturbeskyttelsesloven §3).

Figur 2 fra projektbeskrivelsen: Kortet viser naturvurderingen af områderne 1-7 indenfor projektgrænsen. Der findes kun områder af naturværdierne 3, 4 og 5 i projektområdet.

I projektområdet har intensivt drevne marker (L7) fået naturværdien 5, intensivt og hyppigt omlagte græsmarker og kulturenge (G6) har fået naturværdien 4, mens botanisk bedre kultur- og naturenge (E3), moser (M2 og M4), søer (S5) og overdrev (O1) har fået naturværdien 3. Der er i projektområdet ikke registreret nogle områder med naturværdien 1 og 2, da ingen områder har botanisk og strukturmæssig kvalitet til at oppebære dette. Det skyldes formentlig at dele af projektområdet gennem tiden har været mere eller mindre intensivt drevet med omdriftsmarker og hyppigt omlagt græsmarker, samt dræning. Eng- og moseområderne er derfor påvirket af indirekte eutrofiering og for lav grundvandsstand.

Naturværdien i mosen er højest der hvor arealerne er mest fugtige mod vest. Her er der observeret en række stjernearter og N-følsomme arter, så som stjerne-star, vellugtende gulaks, bukkeblad, hirse-star, næb-star, grå star, kragefod, smalbladet kæruld, eng-viol, engkarse, kær-snerre, kær-fladstjerne, hyldebladet baldrian, kær-tidsel mm. De øvrige områder i mosen bærer præg af dræning og landbrugspåvirkning.

Der er græsning på en del af området. Kæret (M2) længst mod vest rummer enkelte arter af højere kvalitet, men hyppigheden er lille. Mosen (M4) mod nord er formentlig opstået fordi man har opgivet dræningen af området.

På historiske luftfotos ses at søerne i mosen er gravet i perioden 1976-1980, og at der først er begyndende træbevoksning i 1990. Indtil da har området været drevet som landbrugsjord. Da det opgravede jord fra søerne, er efterladt i området, har området en meget vekslende fugtighed. Sø (S5) blev gravet mellem 1989 og 1990. Materialet fra denne er udlagt nord for søen.

Påvirkning under anlægsarbejdet:

I anlægsfasen vil eng- og mosearealerne blive midlertidig påvirket under anlægsarbejdet, da der vil blive kørt med entreprenørmaskiner langs med

grøfterne, for at fylde disse op. Jordressourcerne til opfyldningen vil komme fra de skrab, som laves i projektområdet udenfor de § 3-beskyttede arealer. Selve skrabene vil således ikke påvirke beskyttet eng- og mosearealer.

Der vil ikke ske permanente strukturskader, eftersom der vil blive anvendt køreplader eller lignende, hvor det vurderes, at jordbunden er for blød på anlægstidspunktet. Kørsel vil i videst muligt omfang ske langs eksisterende grøfter og dræn, hvor der historisk har været gennemført vedligeholdelsesarbejder. I de tilfælde, hvor kun én side af et dræn eller en grøft er omfattet af § 3, vil kørsel blive placeret på den ikke-beskyttede side.

Påvirkning i driftsfasen:

Ved realisering af projektet vil projektet hæve grundvandsstanden, ved at genskabe den naturlige hydrologi gennem lukning af dræn og grøfter. Særligt de lavtliggende eng- og mosearealer vil blive fugtigere, hvilket vil medføre en tilstandsændring i dele af de § 3-beskyttede arealer. I den nordlige del af mose vil hævet vandstand kunne fremme udviklingen af egentlig mosevegetation på arealer, som i dag fremstår relativt tørre. Enkelte engarealer kan på sigt udvikle sig til mose. Desuden vil landbrugsdriften stoppe indenfor projektområdet, hvilket vil resultere i mindre næringspåvirkning.

Projektet skaber mulighed for udvikling af ny beskyttet natur på arealer, der i dag ikke opfylder kriterierne for § 3-beskyttet natur. Ophør af intensiv landbrugsdrift, herunder gødsning, pløjning, omlægning og omsåning, vil yderligere understøtte naturudviklingen. Området vil fremover blive drevet som græs- og naturområde med mulighed for afgræsning eller høslæt, hvilket forventes at forbedre naturtilstanden og fremme forekomsten af karakteristiske eng-, mose- og overdrevsarter.

Projekttiltagene vil ikke forhindre at hele eller dele af projektområdet fremadrettet kan græsses ekstensivt. Dette vil bidrage til at fastholde en lysåben og artsrig urtedomineret vegetation i området, hvorved områdets naturmæssige tilstand forbedres.

Fremtidig drift på arealerne:

Arealerne i projektet skal henligge som lavbundsområde og fastholdes som græs eller naturarealer med naturlig vandstand og kan fremadrettet plejes med høslæt og græsning som beskrevet i henhold til tinglysningen og efter aftale med kommunen.

Kommunens begrundelser for dispensation og tilladelse

Dispensation efter naturbeskyttelsesloven:

Efter naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages ændringer i tilstanden af blandt andet enge, og det fremgår af bemærkningerne til loven, at reglerne er udtryk for en samfundsmæssig interesse i, at de beskyttede naturtyper opretholdes.

Kommunen kan kun i særlige tilfælde gøre undtagelse fra bestemmelsen.

Varde Kommune vurderer, at hævnings af det terrænnære grundvandsspejl i området ved sløjfning af grøfter vil skabe mere naturlig hydrologi og gavne naturtilstanden i området. De naturlige, mere kvælstofølsomme og lavtvoksende eng- og mosearter, vil få bedre konkurrencevilkår i forhold til mere næringselskende arter.

Afskæring af drænvand bidrager fremadrettet til at reducere næringspåvirkningen i dele af projektområdet. Ændringerne i området vil på længere sigt fremme udviklingen mod mere naturprægede arealer med en artsrig eng- og kærvegetation.

Da projektet ikke indebærer tilførsel af næringsrigt vand, og næringstilstanden reduceres som følge af en højere vandstand, vurderes der derfor ikke at være risiko for eutrofiering af arealerne.

Varde Kommune vurderer desuden, at påvirkningerne under anlægsarbejdet i de § 3-beskyttede naturtyper er midlertidige og reversible. Påvirkningen i anlægsfasen knytter sig hovedsageligt til kørsel langs eksisterende grøfter, hvor der forefindes balker, og som er præget af tidligere drift og har en mere triviell plantesammensætning. Der stilles vilkår om anvendelse af køreplader samt gennemførelse af anlægsarbejderne i en tør periode for at minimere risikoen for strukturskader, varige påvirkninger af naturarealerne og øget okkerpåvirkning af vandløbet.

Projektet indgår desuden som led i den nationale indsats for udtagning af kulstofrige lavbundsjord og er forankret i de overordnede målsætninger i Aftale om et Grønt Danmark (Grøn Trepert). Aftalen er en bred politisk og samfundsmæssig beslutning, der har til formål at omlægge arealanvendelsen i Danmark med henblik på at sikre markante forbedringer for klima, natur og miljø. En central del af aftalen er udtagning og genopretning af lavbundsarealer, som er blandt de mest klimabelastende landbrugsjorder, når de afvandes og dyrkes. Projektet vurderes således at varetage væsentlige samfundsmæssige hensyn i form af klimaindsats, naturgenopretning og arealomlægning i overensstemmelse med nationale politiske mål.

Kommunen vurderer på denne baggrund, at projektet samlet set vil medføre en varig forbedring af de naturmæssige forhold og samtidig bidrage positivt til opfyldelsen af nationale klima- og miljømål. Projektet understøtter dermed både formålet med naturbeskyttelseslovens § 3 og de overordnede samfundsmæssige hensyn, som følger af Grøn Trepert-aftalen.

På denne baggrund finder Varde Kommune, at der foreligger særlige omstændigheder, som kan begrunde en dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2, til gennemførelse af projektet.

Tilladelse efter planloven:

Formålet med planloven er at sikre en sammenhængende planlægning som forener de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen og medvirker til at værne om landets natur og miljø. Loven tilsigter bl.a. at skabe og bevare værdifulde landskaber.

Skrabene der anlægges i forbindelse med vådområdeprojektet, placeres udenfor § 3-beskyttede områder, på arealer af lav naturværdi. Etablering af skrabene forventes at skabe mere fugtige forhold på arealet, og det forventes at skabe et potentiale for mere værdifuld, næringsfølsom vegetation, som findes på de tilstødende arealer. På længere sigt kan dette bidrage til en større botanisk variation og blive til levested for padder og herved styrke arealets naturværdi. Kommunen vurderer derfor, at etablering af skrabene på de pågældende steder, i overensstemmelse med de nævnte vilkår, vil forøge området's fysiske og biologiske variation til gavn for det

naturlige plante- og dyreliv, udover at opfylde deres funktion med tilbageholdelse af næringsstoffer.

På den baggrund vurderer Varde Kommune, at der kan meddeles tilladelse efter § 35, stk. 1 i planloven til en ændret arealanvendelse, ved at skrabet bliver etableret.

Der er ikke foretaget naboorientering jævnfør planlovens § 35 stk. 4 og 5, idet det ansøgte skønnes at have underordnet betydning for naboerne.

Natura 2000-områder

Inden der kan træffes afgørelse i sagen, skal der iht. habitatbekendtgørelsen⁶ § 6 jf. § 7 og planhabitatbekendtgørelsen⁷ § 4 jf. § 5 foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000 område væsentligt.

Det nærmeste Natura 2000 område er N89 Vadehavet, som her er udpeget til habitatområde H239 Alslev Ådal, beliggende ca. 5,2 km vest for projektområdet. Natura 2000-området er beliggende i samme vandløbsopland som projektområdet.

Der er ikke registreret habitatnaturtyper eller arter fra udpegningsgrundlaget indenfor projektområdet. Projektets effekter nedstrøms vil være en reduktion i N-, og okkerudledningen samt en acceptabel midlertidig P-udledning.

På grund af afstanden, projektets omfang og karakter, vurderes der samlet, at der ikke er risiko for en væsentlig påvirkning af enten naturtyper eller arter, som er på udpegningsgrundlaget for området, hvorfor der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

Ift. til habitatbekendtgørelsens § 10 jf. §§ 7 og 8 og planhabitatbekendtgørelsen § 7 jf. § 5, kan der ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv. hvis det ansøgte, kan beskadige eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV.

Varde Kommune gør desuden opmærksom på, at der også er et forbud mod forsætligt indviddrab i henhold til habitatdirektivets artikel 12⁸, og som er implementeret i blandt andet artsfredningsbekendtgørelsen § 10⁹.

Der er ikke registreret bilag IV-arter indenfor projektområdet. Der vurderes dog at der kan være forekomst af odder, birkemus, stor kærguldsmed, spidssnudet frø og arter af flagermus, da egnede yngle-, raste - eller fourageringsområder for disse arter er til stede i projektområdet.

⁶ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, BKG nr. 1098 af 21.08.2023

⁷ Bekendtgørelse om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, BKG nr. 1383 af 26.11.2016

⁸ Rådets direktiv om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, Rdir 91/43/EØF af 1992

⁹ Bekendtgørelse om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt, BKG nr. 521 af 25.03.2021

På grundlag af nuværende viden vurderes det samlet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre negativ påvirkning af bilag IV-arter. Det er endvidere kommunens vurdering, at projektet ikke vil skade yngle- eller rasteområder for arter, der er beskyttet af Habitatdirektivets bilag IV.

Grøn kølleguldsmed

Grøn kølleguldsmed er registreret ca. 6 km vest fra projektarealet. Grøn kølleguldsmed yngler i hurtigt-strømmende og rene, iltrige vandløb. Nymfen lever nedgravet i sand eller grus i åer, eller i forbindelse med åbrinker. Den voksne guldsmed, der kun træffes i juni og august, foretrækker solrige/lysåbne, lavvandede og uforstyrrede arealer langs åer, men træffes også af og til i lysninger op til 10 km væk fra ynglepladsen.

Varde kommune vurderer at, vandløbene i projektarealet ikke er egnede som ynglelokalitet for arten pga. de hydrologiske forhold heri. En eventuel færden af voksne individer i projektarealet vurderes ikke at blive påvirket af projektet.

Stor kærguldsmed

Stor kærguldsmed er blevet registreret ca. 6,5 km vest fra projektarealet. De voksne individer observeres i en hel række akvatiske habitater med meget variable forhold. Ynglehabitaterne er kendetegnet ved at være små, solbeskinnede, næringsfattige habitater i søer, damme, moser og fattigkær, hvor der er et lavvandet område med rig undervandsvegetation. Den findes også ved brunvandede skovsøer og ved gamle, delvis tilgroede tørvegrave med surt vand, hvor der er solrige lokaliteter med rig vegetation af vandplanter og tørvemosser.

Varde kommune vurderer, at da der ikke sker afvanding eller andre tilstandsændringer i søerne der indgår i området, at arten ikke vil blive påvirket, hvis den skulle forekomme i området.

Birkemus

Birkemusen forekommer i mange forskellige naturtyper, men dens primære habitater er lysåbne ådale, engområder, heder samt i levende hegn og lysåbne skove med rig undervegetation. Om vinteren foretrækker birkemusen at opholde sig på mere tørre og beskyttede arealer, f.eks. i diger og på skrænter.

Der er meget begrænset kendskab til udbredelsen af arten i kommunen men den er blevet registreret af Miljøstyrelsen ca. 1,4 km syd for projektområdet.

Varde kommune vurderer at projekttiltagene ikke umiddelbart vil have negative konsekvenser for arten, hvis den findes på arealet. Tiltagene i anlægsfasen er begrænsede og kortvarige. Projektet indebærer ingen fjernelse eller ændring af skrænter, jorddiger eller andre tørre arealer, som kan fungere som yngle- og overvintringssteder for birkemus. Da projektet ikke berører potentielle redesteder, og samtidig øger omfanget af fugtige naturarealer med fourageringsmuligheder, vurderes projektet ikke at forringe levesteder for birkemus, men i det lange løb eventuelt forbedre dem.

Flagermus

Projektarealet er inden for udbredelsesområderne for adskillige arter af flagermus.

Fælles for arterne er, at de yngler og raster i hulheder i træer eller bygninger. De er desuden afhængige af egnede fødesøgningsområder med rigt insektliv. Nogle arter jager typisk lavt over frie vandflader mens andre arter foretrækker skovbevoksninger eller lysåbne arealer.

Flagermus benytter sig desuden af ledelinjer i landskabet såsom langs levende hegn, skovbryn eller lysåbne spor i beplantning til fouragering og navigation fra levested til jagtarealer.

Varde Kommune vurderer, at projektet, hverken i anlægs- eller driftsfasen vil have en påvirkning på arter af flagermus, idet deres potentielle yngle- og rasteområder ikke påvirkes af projektet. Dette tillægges da projektet ikke indebærer, at der fældes træer med hulheder, nedrives bygninger, fjernes levende hegn eller andre landskabelige ledelinjer, eller nedlægges potentielle fourageringsarealer.

Odder

Odderen er knyttet til vådområder og forekommer både i fersk- og saltvand, herunder vandløb, søer og moser – hvor der findes et fødegrundlag. Arten yngler i skjulte og uforstyrrede omgivelser, hvor ungerne fødes i en hule. Hulerne kan ligge ved mindre vandløb, små isolerede søer og vådområder – de ligger normalt ikke ud til vigtige jagtområder i større vandløb og søer. Yngleområdet omfatter både selve hulen og de nærmeste omgivelser, hvor ungerne opfostres.

Rasteområder er mindre velafgrænsede og kan forekomme langs vandløb og søer, typisk i tilknytning til moser, krat eller skov, hvor odderen kan finde uforstyrrede skjulesteder. Arten er meget mobil og har et stort territorium, ofte over 10–20 km, og kan derfor bevæge sig langt fra sine faste opholdssteder. Odderen er primært nataktiv.

Den nærmeste registrering af odder er ca. 4 km fra projektområdet.

Anlægsarbejdet vil foregå i dagtimerne. Brugen af maskiner og støjniveau vil svare til almindelig landbrugsdrift, som allerede forekommer i området, og de tilstødende arealer i forvejen. Larmen fra arbejdet samt den menneskelige aktivitet kan midlertidigt afholde odderen fra at bruge området i dagtimerne.

I driftsfasen vurderes projektet at bidrage til en mere naturlig biotop, som forbedrer områdets funktion som raste- eller ynglested for arten.

Varde Kommune vurderer samlet, at projektet ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for odder, og områdets økologiske funktionalitet for arten vil opretholdes.

Spidssnudet frø

Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. De mest typiske ynglesteder er lavvandede vandhuller på afgrænsede enge og i moser. Rasteområderne er typisk fugtige områder, enge, moser og bredden ved disse vandhuller. Overvintringsområdet er på land eller i vandhuller, i huller i jorden/stengærder/murværk mm.

Den nærmeste registrering af spidssnudet frø er omkring 6 km fra projektområdet.

Søer som er inden for projektarealet, berøres hverken under anlægs- eller driftsfasen. Det vurderes, at grøfterne, som skal fyldes op, ikke er egnede yngle- eller rastesteder for arten da de er præget af gennemstrømning og ikke indeholder permanent stillestående vand.

Det vurderes, at der kan ske en kortvarig forstyrrelse af spidssnudet frøs fourageringsteder ifm. anlægsarbejdet, men at dette ikke vil udgøre en trussel mod artens udbredelse eller ynglemuligheder ved projekts gennemførsel.

Som følge af lukningen af de interne grøfter, vil den generelle grundvandsstand i området hæves, hvilket vil føre til, at større arealer vil egne sig til levested for padden. Desuden etableres der tre skrab inden for projektområdet, som forventes at kunne udvikle sig til eventuelle ynglesteder for arten.

Med baggrund i ovenstående vurderer kommunen, at der ikke vil være nogen risiko for påvirkning af områdets økologiske funktionalitet for spidssnudet frø, og at projektet ikke risikerer at beskadige nogen yngle- eller rasteområder for arten.

Kommuneplan

Kommunen vurderer i øvrigt, at projektet ikke er i strid med varde kommunes kommuneplan¹⁰.

Projektområdet er beliggende inden for udpegningen som dallandskab og i landskabskarakterområde Varde Ådal Vest. Varde Ådal Vest, er særligt karakteristisk ved et meget åbent, ubebygget og enkelt sammensat dallandskab. Ifølge retningslinjerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2025, bliver dallandskaber administreret som halvkultur- og naturlandskaber. Dallandskaber skal som udgangspunkt friholdes for anlæg der bryder med landskabernes naturnære og oprindelige karakter.

En mindre del af projektområdet er karakteriseret som "landbrugslandskab" i landskabskarakterområde Esbjerg Bakkeø. Esbjerg Bakkeø, er særligt karakteriseret ved et stort homogent landbrugslandskab i stor skala med mulighed for lange kig i området og til nabokarakterområder. Terrænet er et fladt til let bølget moræneterræn.

Yderligere er projektarealet udpeget som "større sammenhængende landskaber". I de større sammenhængende landskaber skal de visuelle og landskabelige sammenhænge sikres. De større sammenhængende landskaber skal søges friholdt for større bebyggelse og anlæg, som slører de visuelle sammenhænge.

I Kommuneplan 2025, tema 21 *Lavbundsarealer*, fremgår det, at Varde Kommune ønsker at medvirke til genopretning af den naturlige hydrologi i ådalene. Kommunen tilstræber at skabe nye og forbedrede muligheder for dyre- og plantelivet gennem naturgenopretning og naturpleje. Samtidig vil Byrådet understøtte, at landbruget kan imødekomme kravene om reduktion af kvælstofudledning til vandmiljøet samt reduktion af CO₂-belastningen.

¹⁰ [Kommuneplan 2025 - Varde Kommune](#)

Det ansøgte projekt vurderes at være i overensstemmelse med disse overordnede målsætninger, idet projektet bidrager til at forbedre naturkvaliteten og understøtte en mere naturlig hydrologi uden at modvirke de planmæssige retningslinjer for området. Projektet vil ikke bryde med de landskabelige oplevelser da det ikke visuelt kommer til at synes med unaturlige elementer.

Miljøvurderingsloven

Varde Kommune har den 18. juni 2026 truffet afgørelse om, at projektet ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og miljøkonsekvensrapport (VVM-pligt), jf. miljøvurderingsloven.

Afgørelsen er truffet på baggrund af en screening efter lovens § 21, hvor det er vurderet, at projektet ikke kan antages at få væsentlig indvirkning på miljøet. Vurderingen er foretaget under hensyntagen til projektets karakter, omfang og placering samt de miljømæssige forhold i området. Kommunen har herunder lagt vægt på, at projektets formål er naturgenopretning og klimainsats, og at projektet ikke indebærer anlæg eller aktiviteter, der forventes at medføre væsentlige negative påvirkninger af miljøet.

Dispensationens og tilladelsens gyldighed

Hvis der ikke bliver klaget, må dispensationen udnyttes, når klagefristen er udløbet. **Se dog afsnittet "Andre tilladelser"**.

Hvis der bliver klaget over dispensationen, skal sagen afgøres endeligt af Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Dispensationen må i så fald ikke udnyttes, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet. Du får omgående besked, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra i dag, eller hvis den ikke er udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år fra i dag eller hvis den ikke er udnyttet i 5 på hinanden følgende år.

Vær opmærksom på at dispensationen efter naturbeskyttelsesloven og landzonetilladelsen har forskellige udnyttelsesfrister. Hvis dispensationen efter naturbeskyttelsesloven ikke er udnyttet inden 3 år, bortfalder den, og det ansøgte vil kræve en ny dispensation. En ny dispensation efter naturbeskyttelsesloven kan ikke garanteres/dispensation kan ikke forventes – heller ikke selvom landzonetilladelsen har en udnyttelsesfrist på 5 år.

Klagebestemmelser og klagefrist

Vedlagt klagevejledning på sidste side forklarer, hvad du skal gøre, hvis du ønsker at klage.

Baggrund for dispensationen

Dispensationen er givet på baggrund af din ansøgning af 16. juli 2026, samt løbende dialog mellem ansøger og Varde Kommunes naturcenters naturmyndighed om projektets udformning og dets påvirkning af den § 3-beskyttede natur. Kommunens vurdering af sagen bygger på de oplysninger, der fremgår af ansøgningen, samt de afklaringer, der er foretaget i forbindelse med den løbende dialog.

Dispensationen er givet efter § 65, stk. 2, jævnfør § 3, i lov om naturbeskyttelse (lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse).

Lovgrundlag

Lov om planlægning, LBKG nr. 572 af 29.05.2024.

Lov om naturbeskyttelse, LBK nr. 927 af 28.06.2024.

Andre tilladelser

Denne dispensation fritager dig ikke fra at skulle indhente tilladelse til forhold, som reguleres af anden lovgivning.

Hvis det i forbindelse med projektet bliver nødvendigt at udlede grundvand til vandløb, skal der forinden indhentes tilladelse hertil efter miljøbeskyttelsesloven. En eventuel ansøgning herom skal sendes til Varde Kommune.

Du skal være opmærksom på, at du ikke uden kommunens godkendelse må lave ændringer i grøfter, rørledninger eller dræn, som kan medføre opstuvning af vand uden for din ejendom.

Som lodsejer er man inden gravning m.m. forpligtiget til at få kortlagt forekomsten af eventuelle jordledninger på arealet (el, gas, telefon, m.m.). Kortlægningen kan ske ved henvendelse til de relevante selskaber. Hvis man foretager jordarbejde uden denne kortlægning – og der sker skade på en jordledning – kan man blive mødt med et erstatningskrav fra selskabet, der ejer jordledningen.

Efter museumslovens § 25 kan den, der udfører et jordarbejde, forud for igangsætning af arbejdet, anmode det lokale kulturhistoriske museum om en udtalelse om, hvorvidt arbejdet indebærer risiko for ødelæggelse af fortidsminder. Efter lovens § 27 skal jordarbejde standses, hvis der under arbejdet findes spor af fortidsminder, og fortidsmindet skal straks anmeldes til det lokale kulturhistoriske museum.

Databeskyttelse

Varde Kommune skal orientere dig om, at vi har modtaget oplysninger om dig, ligesom vi skal give dig en række oplysninger. Se venligst vedlagte.

Der er sendt kopi af dette brev til:

Danmarks Naturfredningsforening Varde Afdeling v/Merete V. Hansen

(dnvarde-sager@dn.dk).

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (mail@sgav.dk).

Naturstyrelsen Blåvandshuk, Ålholtvej 1, 6840 Oksbøl (blh@nst.dk).

Dansk Ornitologisk Forening, Varde (varde@dof.dk).

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. (natur@dof.dk).

Dansk Botanisk Forening (dbf.oestjylland@gmail.com).

ARKVEST – Arkæologi Vestjylland, Lundvej 4, 6800 Varde (post@arkvest.dk).

Landboretligt Udvalg, att. Jacob Carl (jca@tellus.dk).

Landboretligt Udvalg, att. Laila Kubel Madsen, Nordre Boulevard 95, 6800 Varde (lkm@lrs.dk).

Sagro, att.: Stine Bundgaard Pedersen (sbp@sagro.dk).

Friluftsrådet (varde@friluftsradet.dk) (lokalraad@friluftsradet.dk).

Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk), (vadehavet@sportsfiskerforbundet.dk).

Lodsejerne

Bilag:

Klagebestemmelser
Databeskyttelse
Ansøgningsmateriale
Projektbeskrivelse

Hvis du har spørgsmål eller bemærkninger, er du velkommen til at ringe til mig.

Med venlig hilsen

Nanna Brande-Lavridsen

Natursagsbehandler

Klagebestemmelser og klagefrist

Dispensationen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er annonceret på Varde Kommunes hjemmeside. Afgørelsen er annonceret den 5. august 2026, hvorfor klagefristen udløber den 2. september 2026.

Du klager via Klageportalen, som du finder på www.naevneneshus.dk. Du logger på www.naevneneshus.dk, ligesom du plejer, typisk med MIT-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Varde Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Varde Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Spørgsmål vedrørende gebyr rettes til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som du finder via Nævnenes Hus - www.naevneneshus.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet på e-mail mfkn@naevneneshus.dk eller til Varde Kommune, Naturcenteret, enten til adressen Bytoften 2, 6800 Varde eller på e-mail til vardekommune@varde.dk. Hvis du sender din anmodning til Varde Kommune, videresendes anmodningen herefter til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Afgørelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har således opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra afgørelsen er bekendtgjort af kommunen eller – i forbindelse med klage – af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Databeskyttelse

Varde Kommune indsamler og behandler oplysninger om dig i forbindelse med behandlingen af din henvendelse eller sag. Varde Kommune har ansvaret for, at dine personoplysninger behandles forsvarligt. Du kan kontakte os på mail vardekommune@varde.dk, telefonnummer 79946800, eller adressen Bytoften 2, 6800 Varde.

Du har ret til at få indsigt i, hvilke oplysninger Varde Kommune behandler om dig, og hvordan de behandles. Du har også ret til at få rettet forkerte oplysninger og at få slettet oplysninger, hvis de ikke længere skal bruges. Endelig har du i nogle tilfælde ret til, at behandlingen af dine oplysninger begrænses.

Vores databeskyttelsesrådgiver kan kontaktes på mail vkdpo@varde.dk angående spørgsmål om behandling af oplysninger og om rettigheder i henhold til databeskyttelsesforordningen.

Du kan klage til Datatilsynet over Varde Kommunes behandling af dine personoplysninger på mail dt@datatilsynet.dk eller adressen Borgergade 28, 5., 1300 København K.

[Læs mere om vores behandling af dine persondata på www.vardekommune.dk](http://www.vardekommune.dk)